

นโยบายและแผนการจัดการภัยพิบัติ

ดร.พิจิตต์ รัตตกุล
ที่ปรึกษาอาวุโส
ศูนย์เตรียมความพร้อมป้องกันภัยพิบัติแห่งเอเชีย

Number of Climate-related Disasters Around the World (1980-2011)

3455
FLOODS

2689
STORMS

470
DROUGHTS

395
EXTREME TEMPS

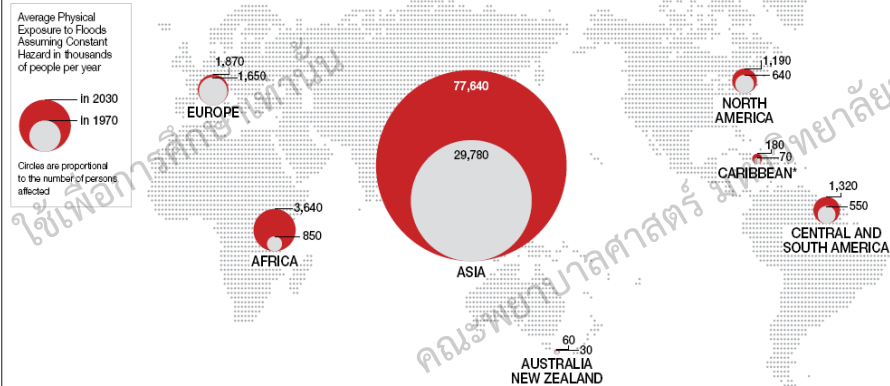

UNISDR
The United Nations Office for Disaster Risk Reduction
http://www.unisdr.org

Source: UNISDR

Figure 3: Average physical exposure to floods assuming constant hazard in thousands of people per year²⁹

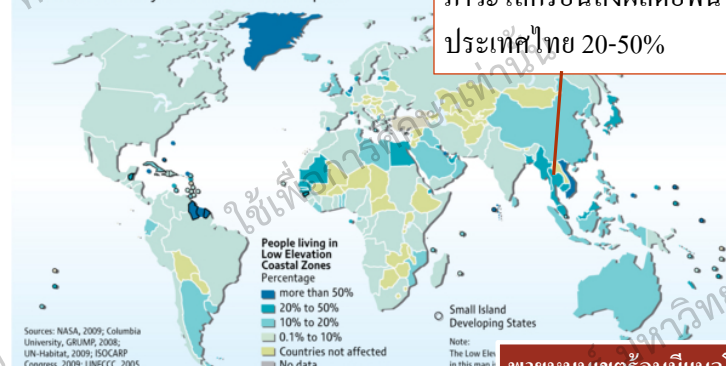
²⁹Only catchments bigger than 1,000 km² were included in this analysis. Therefore, only the largest islands in the Caribbean are covered.

คาดการณ์ว่าในปี 2030 จะมีผู้ได้รับผลกระทบจากน้ำท่วมทั่วเอเชีย
ประมาณ 77,640,000 คนต่อปี

Source: Managing Climate Extremes and Disasters in Asia: Lesson from the IPCC SRES Report, 2012

Coastal vulnerability and climate-related impacts

Economic Impact of Hurricanes

Million US dollars, 2004

2 000

Cayman Islands

Bahamas

Dominican Republic

0

500

1000

1500

2000

2500

3000

3500

4000

4500

5000

5500

6000

6500

7000

7500

8000

8500

9000

9500

10000

10500

11000

11500

12000

12500

13000

13500

14000

14500

15000

15500

16000

16500

17000

17500

18000

18500

19000

19500

20000

20500

21000

21500

22000

22500

23000

23500

24000

24500

25000

25500

26000

26500

27000

27500

28000

28500

29000

29500

30000

30500

31000

31500

32000

32500

33000

33500

34000

34500

35000

35500

36000

36500

37000

37500

38000

38500

39000

39500

40000

40500

41000

41500

42000

42500

43000

43500

44000

44500

45000

45500

46000

46500

47000

47500

48000

48500

49000

49500

50000

50500

51000

51500

52000

52500

53000

53500

54000

54500

55000

55500

56000

56500

57000

57500

58000

58500

59000

59500

60000

60500

61000

61500

62000

62500

63000

63500

64000

64500

65000

65500

66000

66500

67000

67500

68000

68500

69000

69500

70000

70500

71000

71500

72000

72500

73000

73500

74000

74500

75000

75500

76000

76500

77000

77500

78000

78500

79000

79500

80000

80500

81000

81500

82000

82500

83000

83500

84000

84500

85000

85500

86000

86500

87000

87500

88000

88500

89000

89500

90000

90500

91000

91500

92000

92500

93000

93500

94000

94500

95000

95500

96000

96500

97000

97500

98000

98500

99000

99500

100000

100500

101000

101500

102000

102500

103000

103500

104000

104500

105000

105500

106000

106500

107000

107500

108000

108500

109000

109500

110000

110500

111000

111500

112000

112500

113000

113500

114000

114500

115000

115500

116000

116500

117000

117500

118000

118500

ภัยพิบัติ...ในประเทศไทย

ภัยแล้ง - น้ำท่วม - ดินโคลนถล่ม - แผ่นดินทรุด - พายุ ฯลฯ

adpc

10 วัณภัยพิบัติที่ร้ายแรงที่สุดในประเทศไทย (2443-2555)

จากจำนวนผู้เสียชีวิต

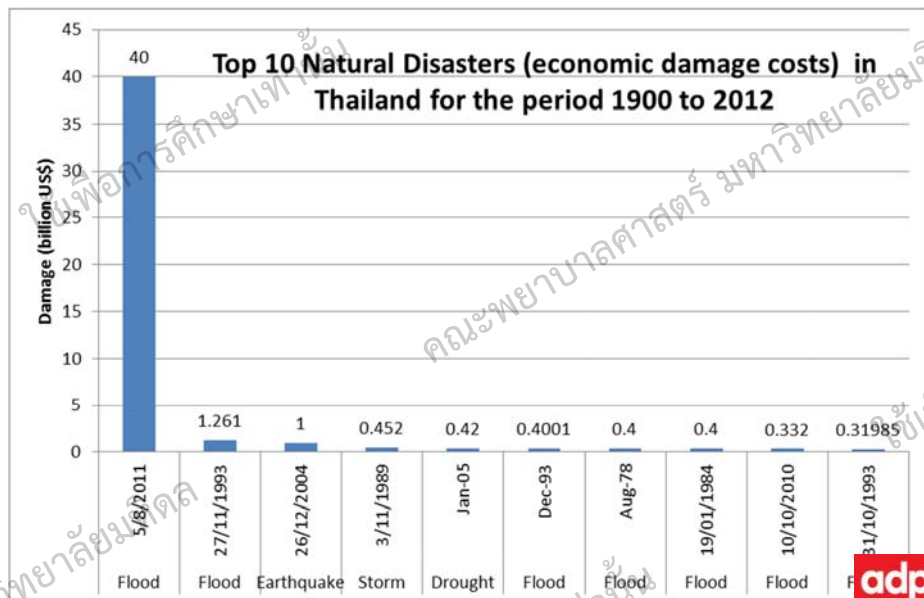
ภัยพิบัติ	วัน/เดือน/ปี	จำนวนผู้เสียชีวิต
แผ่นดินไหว (seismic activity)	26 ธ.ค. 2547	8,345
น้ำท่วม	25 ก.ค. 2554	813
พายุ	27 ต.ค. 2505	769
น้ำท่วม	19 พ.ย. 2531	664
แผ่นดินไหว (seismic activity)	มิ.ย. 2498	500
พายุ	3 พ.ย. 2532	458
น้ำท่วม	3 ม.ค. 2518	239
น้ำท่วม	1 ส.ค. 2538	231
น้ำท่วม	20 ส.ค. 2549	164
น้ำท่วม	ต.ค. 2545	154

ที่มา OFDA/CRED International Disaster Database

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

adpc

ความเสียหายทางเศรษฐกิจในประเทศไทย ในช่วงปี 1990-2012 เนื่องจากภัยพิบัติทางธรรมชาติ

adpc

Source : EMDAT

ตัวอย่าง: แผนการดำเนินงานลดความเสี่ยงของภัยพิบัติในประเทศพม่า Myanmar Action Plan for Disaster Risk Reduction (MAPDRR) 2009-2015

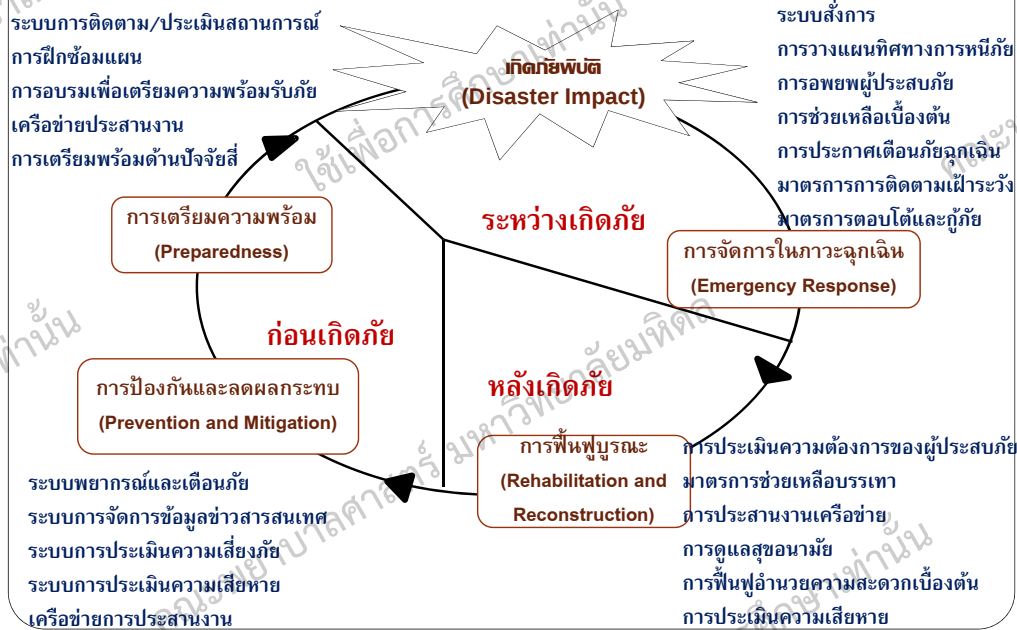
มุ่งเน้นเพื่อการจัดการด้านภัยพิบัติใน 7 ประเด็นหลักต่อไปนี้

1. การจัดการเชิงนโยบาย โครงสร้างหน้าที่หน่วยงานที่รับผิดชอบ และการพัฒนาความรู้ความสามารถ
2. การบรรเทา ลดผลกระทบและประเมินความเสี่ยงของการเกิดภัย
3. การเตือนภัยแบบครบวงจร
4. การเตรียมความพร้อมและการตอบโต้ภัยในระดับประเทศ ภูมิภาค และในระดับท้องถิ่น
5. แผนของการลดความเสี่ยงต่อภัยพิบัติให้สอดคล้องกับการพัฒนา (Mainstreaming)
6. การเตรียมความพร้อมและลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติโดยอาศัยชุมชนเป็นฐาน
7. การสร้างความตระหนักรู้ต่อภัย การให้ความรู้ และการฝึกอบรม

adpc

แผนปฏิบัติการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติแห่งชาติ

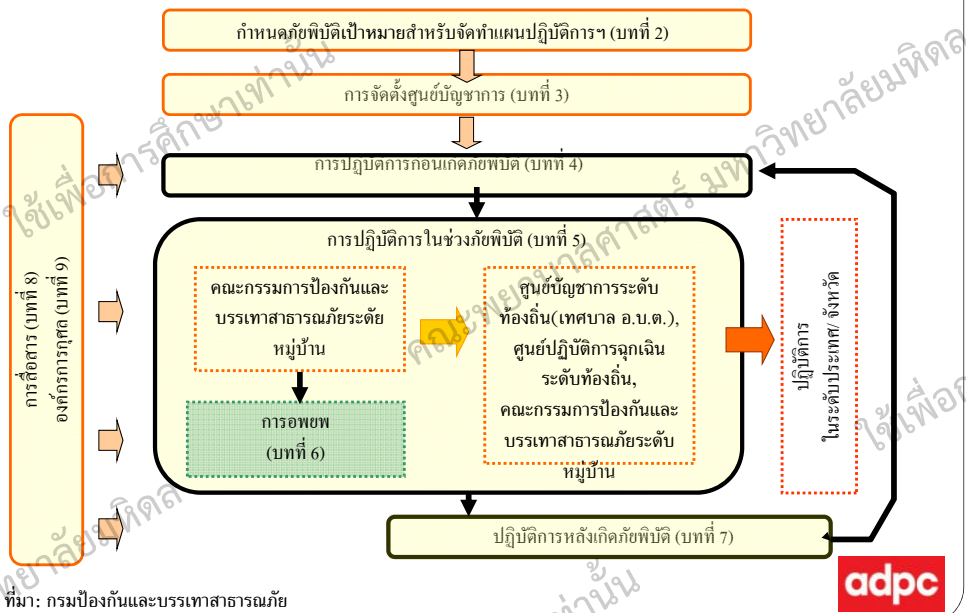

6 มาตรการด้านสาธารณสุขในการจัดการภัยพิบัติ

- Health facilities:** โรงพยาบาล หน่วยกู้ภัย S&R
- Health delivery:** รถขนคนเจ็บ การอพยพ การนำแพทย์
พยาบาลเข้าพื้นที่ การนำยาเข้าพื้นที่
- Health workforce:** การอบรมพนักงานด้านสาธารณสุข อสม.
การอบรมแพทย์ประจำโรงพยาบาล-พยาบาลห้องฉุกเฉิน

ร่างแบบ: แผนปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

6 มาตรการด้านสาธารณสุขในการจัดการภัยพิบัติ (ต่อ)

- Information:** ข้อมูลด้านสาธารณสุข
แหล่งน้ำ ความเสี่ยงจากโรคระบาด การ
รักษาพยาบาล การส่งข่าวข้อมูลการเตือนภัย
การส่งข้อมูลด้านการฟื้นฟู การแจ้งถึงความ
เสี่ยงในพื้นที่
- CBDRM:** อบจ. อบต. มีความสามารถแค่
ไหน ความพร้อมของสถานที่อพยพว่ามีอาหาร
และยาเพียงพอหรือไม่ การแบ่งหน้าที่ของชุมชน
ว่าใครหาแหล่งน้ำ หาแหล่งปฐมพยาบาล
เบื้องต้น
- ICS:** ให้มีทั้งระดับประเทศและจังหวัด

ตัวอย่างโครงการการจัดการในภาวะภัยพิบัติ

1. Program for Disaster Preparedness and Response Training for Red Cross Society of China (RCSC)

- เพื่อเพิ่มขีดความสามารถด้านการจัดการภัยพิบัติของกาชาดจีนระดับชาติ จังหวัด และท้องถิ่น และการอบรมให้กับครูฝึก

โดย.....

- ประเมินความต้องการ **need assessment** ในแต่ละระดับ (ชาติ จังหวัด ท้องถิ่น)
- จัดทำ**หลักสูตรการฝึกอบรม**จากผลที่ได้จากการประเมิน (แต่ละที่มีความต้องการต่างกัน)
- หลักสูตรประกอบด้วย **Disaster Management, Response Management, Damage and Needs Assessment, Community Based Disaster Preparedness**

adpc

2. PEER: Program for Enhancement of Emergency Response

- โครงการพัฒนาขีดความสามารถในการตอบโต้ในภาวะฉุกเฉิน ซึ่งเป็นโครงการในระดับภูมิภาคที่ได้รับการสนับสนุนจาก USAID/OFDA ในปี 1998 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการพัฒนาขีดความสามารถในระดับชุมชนและระดับภูมิภาคในการจัดการภัยพิบัติในทวีปเอเชีย
- ทำมาแล้ว 9 ประเทศ คือ บังคลาเทศ อินเดีย เนปาล ฟิลิปปินส์ กัมพูชา พม่า ลาว ปากีสถาน เวียดนาม และไทยเป็นประเทศล่าสุด
- ประกอบด้วยการฝึกอบรม Hospital Preparedness for Emergencies (HOPE) เพื่อการจัดการโรงพยาบาลในภาวะฉุกเฉิน และ Community Action for Disaster Response (CADRE) ซึ่งเป็นการพัฒนาขีดความสามารถของชุมชนในการโต้ตอบภัยพิบัติด้วยตนเองภายใน 48 ชั่วโมงแรกหลังการเกิดภัยพิบัติ

2.1 Community Action for Disaster Response (CADRE)

- เป็นการพัฒนาขีดความสามารถเพื่อเป็น **first responders** ในระดับชุมชนให้ชุมชนพึ่งพาตัวเอง
- วัตถุประสงค์เพื่อให้ชุมชนมี basic life-saving skills ให้อยู่ได้ด้วยตัวเองภายใน **24 – 72 ชั่วโมง** ก่อนที่ความช่วยเหลือจากทางการจะมาถึง
- สร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนให้มีส่วนร่วมในระบบการรับมือภัยพิบัติในระดับประเทศ
- การพัฒนาความสามารถของชุมชนเพื่อให้มีความสามารถในการรับมือภัยพิบัติขนาดรุนแรงด้วยตัวเองในเบื้องต้น

adpc

2.2 Hospital Preparedness for Emergencies

PEER

Program for Enhancement of Emergency Response

HOPE
Hospital Preparedness for Emergencies

- HOPE เป็นส่วนหนึ่งของ Program for Enhancement of Emergency Response (PEER) ได้รับการสนับสนุนจาก USAID/OFDA ในปี 1998 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการพัฒนาขีดความสามารถในระดับชุมชนและระดับภูมิภาคในการจัดการภัยพิบัติ
- เป็นการฝึกอบรมเพื่อสร้างขีดความสามารถทางเทคนิคให้กับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทางการแพทย์และสาธารณสุขเพื่อตอบโต้หลังการเกิดภัยพิบัติโดยเฉพาะภัยพิบัติขนาดใหญ่
- ผู้เข้ารับการฝึกอบรมนี้จะสามารถพัฒนาแผนรับมือกับภัยพิบัติ (prepare to respond) และเตรียมพร้อมและจัดการเครื่องมือในภาวะฉุกเฉิน เช่น การจัดตั้งโรงพยาบาลในภาวะฉุกเฉิน

HOPE Training Curriculum

- Disaster types and risk management
- Disaster epidemiology and patterns of injury
- Hospital structural components and seismic hazards
- Structural & Non-Structural Components
- Principles of disaster medicine, triage and emergency care
- Mass Casualty Incidents
- Creating a Hospital Disaster Plan
- Emergency department operations
- Preparing for functional collapse and operational tools
- Mental health and psychosocial care
- Hospital disaster management of agencies and media
- Man-made Disasters and Complex Emergencies
- Hospital evacuation
- Public Health issues
- Return to Normal Ops

adpc

PEER

Program for Enhancement of Emergency Response

Risk Assessment

Emergency Response Planning

Hospital Evacuation

Hospital Incident Command System

Managing Emergency Department

Mass Casualty Management

Disease Outbreak

Mass Fatality Management

HOPE
Hospital Preparedness for Emergencies

ความสำเร็จของ HOPE ในระดับภูมิภาค

- มีการบรรจุเอาการจัดการโรงพยาบาลในภาวะฉุกเฉินเข้าเป็นความรับผิดชอบของกระทรวงสาธารณสุขฟิลิปปินส์อย่างจริงจังโดยรัฐบาลให้การสนับสนุนงบประมาณ
- บทเรียนของ HOPE ได้ถูกนำไปใช้ฝึกอบรมให้กับหลายโรงพยาบาลใน 9 ประเทศสมาชิก PEER
- WHO และหน่วยงานพันธมิตรทางการแพทย์ให้การยกย่องว่าเป็น 1 ในการลดความเสียหายของโรงพยาบาลจากภัยพิบัติ
- ได้รับการยกย่องจากสมาคมและภาคีการแพทย์และสาธารณสุขของอินโดนีเซียว่าเป็นการฝึกอบรมที่มีประสิทธิภาพต่อการจัดการในภาวะภัยพิบัติ
- NHEPRN ของปากีสถานยกย่องว่าเป็นการสร้างขีดความสามารถของหน่วยงานด้านสาธารณสุขอย่างมาก
- ประเทศที่ไม่ได้เป็นสมาชิก PEER หันมาให้ความสนใจ เช่น ศรีลังกา ภูฏาน พม่า เป็นต้น

- ผลิตครูฝึกทั้งสิ้น 68 คน
- เจ้าหน้าที่การแพทย์กว่า 604 คน เข้ารับการฝึกอบรม
- 4 โรงพยาบาลต้นแบบ
- มีการแปลเนื้อหาหลากหลายภาษา เช่น เขมร เวียดนาม ไทย

adpc

ความสำเร็จของ HOPE ในประเทศไทย

เจ้าหน้าที่การแพทย์ 25
คนจาก จ. ปทุมธานี

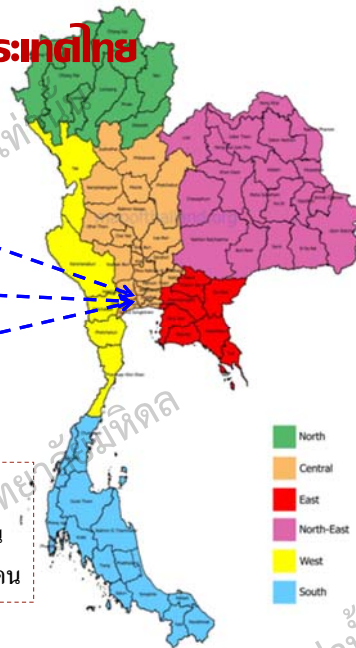
เจ้าหน้าที่การแพทย์ 19
คนจากกรุงเทพมหานคร

เจ้าหน้าที่การแพทย์ 23
คนจากพ.สภัด
กรุงเทพมหานคร

As of Nov 2012

- สำเร็จการฝึกอบรม 67 คน
- สำเร็จหลักสูตรครูฝึก 18 คน

โดยความร่วมมือกับ

North
Central
East
North-East
West
South

adpc

ทิ้งท้าย.....

ตระหนัก.... ให้มองว่า
เรื่องภัยพิบัติไม่ใช่เรื่องของคน
ใดคนหนึ่ง

ปรับตัว.... ไม่ใช่แค่
รณรงค์โลกร้อน แต่ปรับตัว
พร้อมรับมือกับภัย —มีแผน
รับมือภัยพิบัติ ชาวบ้านมีขีด
ความสามารถรับมือด้วย
ตนเองในเบื้องต้น

เตรียมพร้อม

.....ภัยพิบัติเกิดได้
ตลอดเวลา ต้อง
เตรียมพร้อมรับมือ

ฝึกพบ..... เพื่อเพิ่ม
ความรู้ความสามารถในการ
จัดการภัยให้กับเจ้าหน้าที่
และชาวบ้านให้รู้ว่าจะเตรียมตัว
อย่างไร

adpc

ขอบคุณครับ